

Załącznik do uchwały Nr XXIX/169/2009
Rady Gminy Wilczyce
z dnia 1 grudnia 2009 roku

GMINA WILCZYCE



Plan Odnowy Miejscowości Radoszki na lata 2008 - 2015

Radoszki, 2008 r.

1. WPROWADZENIE.	3
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.	4
2.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I PRZYNALEŻNOŚĆ ADMINISTRACYJNA.	4
2.2. RYS HISTORYCZNY.	5
3. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI.	6
3.1. ZASOBY PRZYRODNICZE.	6
3.2. ZASOBY KULTUROWE, INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA.	7
3.2.1 STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE	7
3.3. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA.	8
3.3.1. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWEJ LUDNOŚCI.	8
3.3.2. ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE W GMINIE WILCZYCE.	9
3.3.3. AKTYWNOŚĆ GOSPODARCZA NA TERENIE MIEJSCOWOŚCI.	10
4. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO.	12
4.1. ZINTEGROWANE PROBLEMY	13
5. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU.	13
5.1. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI.	13
5.2. OPIS PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ.	14
5.3. SZACUNKOWY KOSZTORYS I HARMONOGRAM PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ.	18

1. WPROWADZENIE.

Opracowanie planu odnowy miejscowości to wyzwanie, przed którym stanęły wszystkie aktywne społeczności lokalne zaangażowane w działania rozwojowe podejmowane na terenie ich małych ojczyzn.

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym jej celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu istniejących dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich.

Rozwój i odnowa wsi zakłada podejmowanie na jej terenach zróżnicowanych działań z zakresu działalności gospodarczej, kształtowanie w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych i kulturowych, poprawę warunków życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury oraz zapewnienie mieszkańcom i przedsiębiorcom dostępu do usług, a także rozwój funkcji kulturowych i społecznych.

Plan Odnowy Miejscowości Radoszki jest dokumentem strategicznym opracowywanym dla wsi Radoszki, gm. Wilczyce.

W skład tego dokumentu wchodzi:

- charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowany projekt oraz planowane kierunki jej rozwoju,
- inwentaryzacja zasobów służąca ujęciu stanu rzeczywistego,
- ocena mocnych i słabych stron miejscowości,
- opis planowanych przedsięwzięć,
- szacunkowe koszty planowanych przedsięwzięć,
- harmonogram planowanych przedsięwzięć.

Plan rozwoju miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi i jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie tego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu m.in. o środki finansowe w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Mieszkańcy Radoszek zamierzają sięgnąć po środki unijne nowej perspektywy finansowej w okresie programowania na lata 2007-2013.

Opracowanie a następnie wdrożenie planu odnowy niesie ze sobą ponadto następujące korzyści dla społeczności lokalnej:

- zdynamizowanie rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych,
- wzrost atrakcyjności życia społeczno – kulturalnego,
- wdrażanie pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców,
- wzrost wartości majątku komunalnego – nieruchomości,
- aktywizacja społeczności lokalnej – wzrost tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości,
- stworzenie lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

Niniejszy plan odnowy został opracowany przy współudziale Rady Sołectkiej sołectwa Radoszki, mieszkańców wsi Radoszki oraz pracowników Urzędu Gminy w Wilczycach.

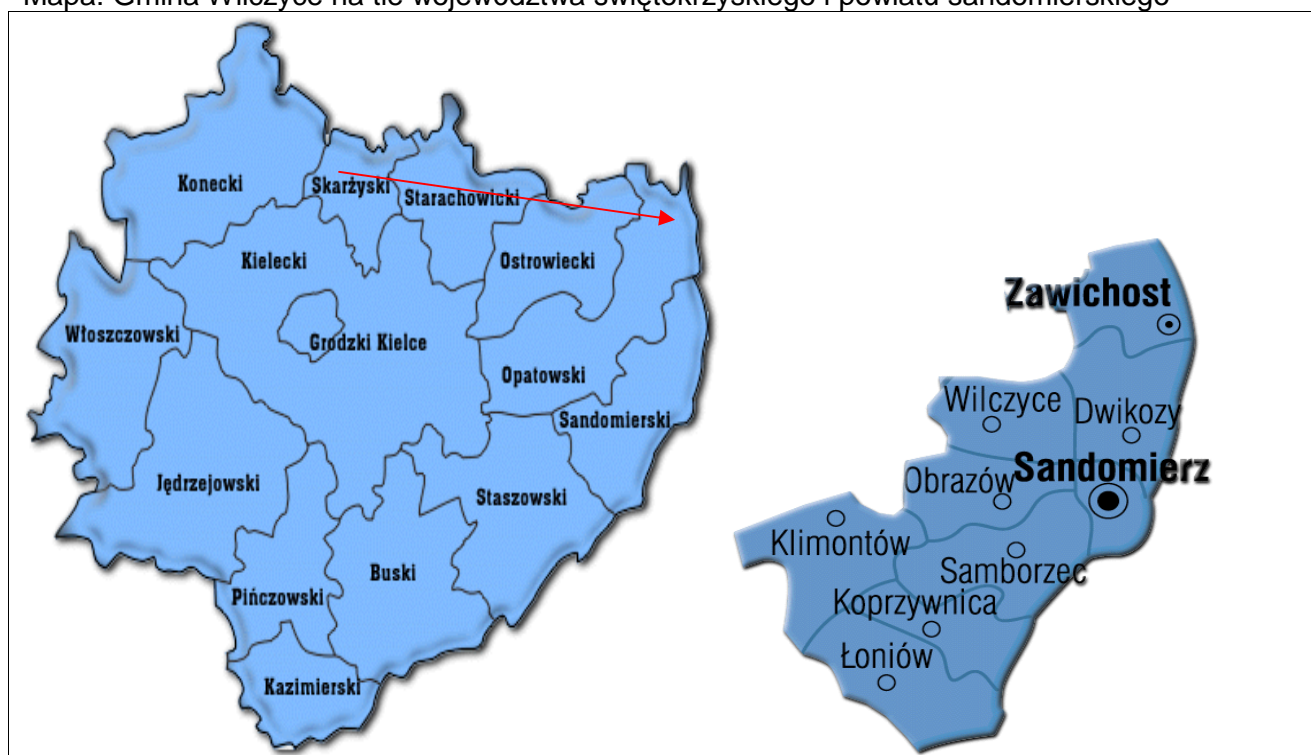
Plan Odnowy Miejscowości Radoszki jest zgodny z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Wilczyce oraz ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wilczyce.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.

2.1. Położenie geograficzne i przynależność administracyjna.

Gmina Wilczyce zajmuje powierzchnię o 6994 ha, położona jest w południowej zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie sandomierskim. Szczegółową lokalizację Gminy przedstawia mapa poniżej.

Mapa: Gmina Wilczyce na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu sandomierskiego



Źródło: www.gminy.pl

W skład Gminy Wilczyce wchodzi 16 sołectw (Bożęcín, Bugaj, Dacharzów, Daromin, Dobrocice, Gałkowice — Ocín, Łukawa, Ocinek, Pęczyńy, Pielaszów, Przezwoły, **Radoszki**, Tułkowice, Wilczyce, Wysiadłów, Zagrody). Ośrodek gminny mieści się w miejscowości Wilczyce i leży w środkowej części gminy. Gmina zlokalizowana jest w niewielkiej odległości od miasta Sandomierza. Inne pobliskie ośrodki miejskie to Ożarów, Staszów, Ostrowiec Świętokrzyski i Opatów. Odległość do Kielc, będącego największym miastem regionu i jednocześnie miastem wojewódzkim, wynosi 90 km.

Gmina Wilczyce sąsiaduje z następującymi Gminami: Dwikozy, Obrazów, Ożarów, Lipnik i Wojciechowice.
Radoszki

Miejscowość Radoszki to typowa duża wieś podsandomierska wieś warzywnicza. W większości gospodarstw uprawia się warzywa polne, ale także od czasu melioracji Opatówki pojawia się coraz więcej tuneli foliowych gdzie sady: pomidory, ogórki, paprykę i chryzantemy. Pojawiają się też uprawy sadownicze w północnej części wsi. Na wyżynnych gruntach wsi zlokalizowana jest od 1976 r. stacja radarowa obsługiwana przez 3. Batalion Radiolokacyjny z Sandomierza.

W Radoszkach znajduje się szkoła podstawowa oraz sklepy i przedsiębiorstwa handlowo-usługowe.

W chwili obecnej brakuje uporządkowanej przestrzeni, która stworzyłaby widoczne centrum omawianej miejscowości.

2.1. Rys historyczny.

Gmina Wilczyce położona jest we wschodniej części Wyżyny Kielecko – Sandomierskiej, w dolinie rzeki Opatówki, w pasie urodzajnych gleb lessowych. Administracyjnie położona jest w województwie świętokrzyskim, w powiecie sandomierskim. Powierzchnia gminy wynosi 6994 ha. Zlokalizowana jest w bliskim sąsiedztwie miasta Sandomierz. Najbliższe ośrodki miejskie to Sandomierz, Ożarów, Staszów, Ostrowiec Świętokrzyski oraz Opatów. Odległość do Kielc – największego miasta regionu, a jednocześnie miasta wojewódzkiego, wynosi 90 km.

W skład gminy wchodzi 16 sołectw: Bożęcín, Bugaj, Dacharzów, Daromin, Dobrocice, Gałkowice – Ocín, Łukawa, Ocinek, Pęczyny, Pielaszów, Przewody, **Radoszki**, Tułkowice, Wilczyce, Wysiadłów oraz Zagrody.

Gmina Wilczyce ma bardzo dobre położenie geograficzne oraz charakteryzuje się dobrą dostępnością komunikacyjną – poprzez teren gminy przebiega droga krajowa nr 79 (Warszawa – Kozienice – Ożarów – Sandomierz - Kraków), która to stanowi oś rozwojową gminy, zapewniając mieszkańcom dostępność do ośrodków administracyjnych powiatu i województwa, a także możliwość szybkiego przewozu płodów rolnych. Położenie Gminy Wilczyce w obrębie powiatu sandomierskiego przedstawiono na poniższej mapie.

Rys. 1. Mapa powiatu sandomierskiego



Na terenie dzisiejszej wsi Radoszki przybył człowiek już w neolicie i epoce brązu. Na gruntach wsi archeolodzy (Józef Ścibor i Marek Florek) odkryli pradziejowy kurhan.

Nazwa wsi wywodzi się zapewne od imienia Radosz. Krąży też w obiegu ustnym wersja legendowa pochodzenia nazwy.

Wieś ta związana jest od średniowiecza z wójtostwem sandomierskim. Radoszki włączone zostały do dóbr wójtostwa sandomierskiego w czasie walk Władysława Łokietka o tron królewski. W jednej z lustracji zapisano, że 25 lipca 1307 r. Władysław, Książę sandomierski i krakowski nadał Radoszki dwóm wójtom sandomierskim. Król Kazimierz Wielki zaś, w 1337 r. to nadanie

potwierdził. Radoszki, więc przez następne dwa stulecia należały do uposażenia wójta sandomierskiego i jego spadkobierców, jako osobisty majątek. Radoszki następnie zostały wykupione przez miasto z rąk prywatnych. Przez ten akt wykupu zmienił się statut mieszkańców Radoszek. Wzrosły obciążenia feudalnych powinności, chłopci musieli nie tylko odrabiać pańszczyznę, ale także powinności nałożone przez władze miasta i świadczyć daniny.

Szesnastowieczne Radoszki były średniej wielkości wsią nastawioną na intensywną produkcję rolniczą, uprawową i hodowlaną.

Ważnym wydarzeniem w życiu gospodarczym wsi było zakończenie w 1930 r. scalania bardzo skomplikowanej struktury przestrzennej wsi. W wyniku bardzo trudnych, konfliktogennych prac scalieniowych narodził nowy przestrzenny układ wsi.

3. DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI MIEJSCOWOŚCI.

3.1. Zasoby przyrodnicze.

Obszary powiatu sandomierskiego, w tym Gmina Wilczyce charakteryzują się odmienną strukturą zagospodarowania terenu w stosunku do pozostałych obszarów województwa świętokrzyskiego. Gmina Wilczyce jest obszarem o najkorzystniejszych warunkach przyrodniczych do intensyfikacji rolnictwa.

Obszar ten wyznacza zasięg geograficzny zwartych płyt lessowych Wyżyny Sandomierskiej, posiadający najwyższą przydatność rolniczą gleb nie tylko w skali wojewódzkiej, ale także krajowej.

Główną jego cechą jest wyraźna dominacja funkcji rolniczych z rolnictwem towarowym, intensywnym, drobnoskalowym oraz rozwojowe tendencje w otoczeniu produkcji rolnej. Za najważniejsze elementy zagospodarowania, stabilizujące rozwój bazy ekonomicznej na tym obszarze uznaje się:

- duże zasoby gleb o najwyższej przydatności rolniczej klas bonitacyjnych I–III, na których względnie łatwo uzyskać można wzrost efektywności gospodarowania,
- gęstą sieć średnich i małych ośrodków osadniczych, skupiających przetwórstwo rolno-spożywcze związane z lokalną bazą surowcową oraz infrastrukturę ekonomiczną i społeczną, dostosowaną do potrzeb wsi i rolnictwa,
- utrwalone kierunki specjalizacji rolnictwa, zwłaszcza w ogrodnictwie.

Gleby na terenie Gminy Wilczyce mają wysoką przydatność ze względu na przynależność do I, II i III klasy bonitacyjnej.

Grunty w miejscowości Radoszki.

Nazwa miejscowości	Identyfikator terytorialny*	Pow. ogólna
Radoszki	26090820012	608,2460 [ha]

Sady						
Klasa bonitacyjna						
I	II	IIIa	IIIb	IVb	V	Razem
2,0700 [ha]	8,2700[ha]	6,8700[ha]	0,5500[ha]	0,1000[ha]	0,8800[ha]	18,7400[ha]

Grunty orne							
Klasa bonitacyjna							
I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	Razem
9,1500[ha]	58,0500[ha]	141,7700[ha]	78,0300[ha]	43,8100[ha]	27,7700[ha]	22,6600[ha]	381,2400[ha]

Grunty po lasami			Wody		Tereny komunikacyjne	Tereny osiedlowe		Tereny różne	Nieużytki
Użytki rolne ogółem	Lasy i grunty leśne	Grunty zadrzewione i zakrzewione	Wody stojące	Rowy	Drogi	Zabudowane	Tereny różne		
531,2460[ha]	17,9100[ha]	10,1500[ha]	0,0000 [ha]	4,6000 [ha]	16,4100[ha]	17,600[ha]	0,0000[ha]	5,6200[ha]	4,2100[ha]

Źródło: Dane Urzędu Gminy Wilczyce

3.2. Zasoby kulturowe, infrastruktura techniczna i społeczna.

Wartość istniejącego zasobu zabytkowego ma znaczenie głównie lokalne i subregionalne. Charakterystyczną cechą zabytków nieruchomości gminy jest wyraźna dominacja drewnianej zabudowy mieszkalnej głównie z okresu międzywojennego, a także przewaga zabudowań kościelnych w pozostałych zasobach. Obecne układy urbanistyczne mają na ogół metrykę z XIX i początku XX wieku.

Należy podkreślić, iż teren Gminy Wilczyce zaliczony jest w klasyfikacji wojewódzkiej do obszarów o średnim nasyceniu zabytkami nieruchomymi (grupa 201 — 500 zabytków). W wykazie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach znajdują się w miejscowości Radoszki n/w obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską według aktualnie obowiązującego rejestru zabytków.

Miejscowość	Obiekt
Radoszki	– Dom nr 27, drewn., ok.1920 – Dom nr 39, drewn., koniec XIX

Do zabytków na terenie wsi należy kilka starych, drewnianych domów wzniesionych w okresie międzywojennym oraz kilkanaście figur, krzyży i przydrożnych kapliczek. Najstarsze pochodzą z poł. XIX w. najmłodsze z lat 60 XX w.

3.2.1 Stanowiska archeologiczne

Na terenie Gminy, szczególnie w obrębie doliny Opatówki, znajduje się znaczna ilość stanowisk archeologicznych, jak również wszystkie pozostałe zabytki architektury i budownictwa. Sama dolina posiada olbrzymie walory przyrodnicze i krajoznawczo – widokowe. Sugeruje się zatem utworzenie Parku Kulturowego.

Występują następujące stanowiska archeologiczne:

- Wilczyce 10 (88 – 73/10) – obozowisko, kultura magdaleńska, późny paleolit,
- Wilczyce 90 (88 – 73/353) – cmentarzysko kultur ceramiki sznurowej, złockiej i mierzanowickiej, neolit, wczesny okres epoki brązu,
- Wilczyce 17 (AZP 88 – 72/86) – pracownia krzemieniarska, kultura mierzanowicka,

Najcenniejszym miejscem wykopalisk archeologicznych jest stanowisko oznaczone jako Wilczyce 10 (AZP 88 – 73/10), położone na działce nr 373/9 w miejscowości Wilczyce, o powierzchni 1,95 ha. Stwierdzono na tym terenie pozostałości osadnictwa z co najmniej 3 okresów:

- Obozowisko ludności kultury magdaleńskiej z górnego paleolitu, pochodzące sprzed około 16 tysięcy lat (14 000 lat przed Chrystusem),
- Cmentarzysko szkieletowe, prawdopodobnie z grobami niszowymi (kultur ceramiki sznurowej lub złockiej) z późnego neolitu,
- Cmentarzysko szkieletowe z wczesnego okresu epoki brązu.

Jest to jedno z najważniejszych odkryć z epoki kamienia w ostatnich latach w Europie. Na niewielkiej badanej przestrzeni odkryto ponad 20 000 zabytków:

- z krzemienia i kamienia – narzędzia do obróbki drewna, kości, rogu i skór, elementy narzędzi złożonych i broni łowieckiej, ich półfabrykaty i odpadki produkcyjne,

- z kości i poroża – odkryto m. in. ostrza włóczni (oszczepów), elementy miotaczy harpunów, igły, szydła, w tym również wykonane z kości słoniowej (ciosów mamuta) z motywami ornamentacyjnymi.
- przedmioty sztuki – wykonane z kości słoniowej i krzemienia figurki kobiece (tzw. Wenus paleolityczne), związane z wierzeniami religijnymi i magią. Znaleźiska bryłek ochry – czerwony barwnik służący do malowania ciał i malowideł naskalnych,
- znaleźiska zwierzęcych szczątków kostnych w liczbie ponad 6 000, w większości stanowiących odpadki konsumpcyjne. (polowano głównie na konie i nosorożce włochate, lisy polarne, zające bielaki, a także mamuty, suhaki zwane antylopami europejskimi, renifery, niedźwiedzie i bobry),

Jednym z najważniejszych odkryć jest znalezienie szczątków kilkuletniego dziecka.

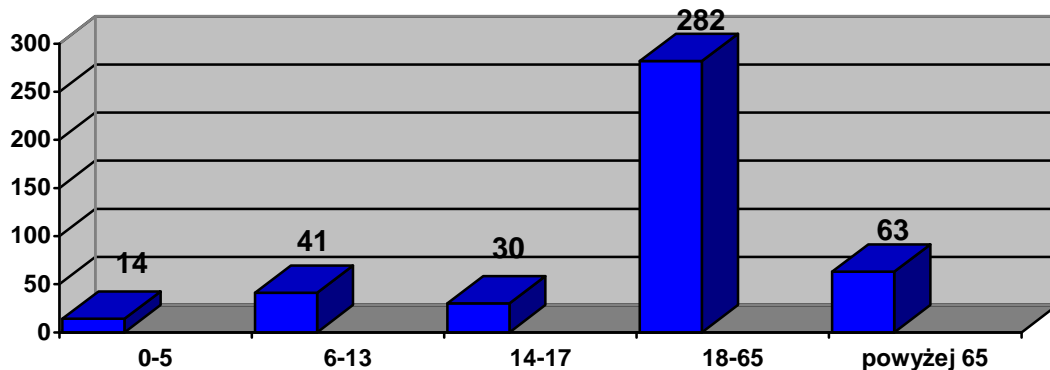
W miejscowości Radoszki umiejscowiony jest kurhan nieokreślonej chronologii oznaczony jako Radoszki 1 (88 – 73/1).

3.3 Sytuacja społeczno-gospodarcza.

3.3.1. Charakterystyka miejscowej ludności.

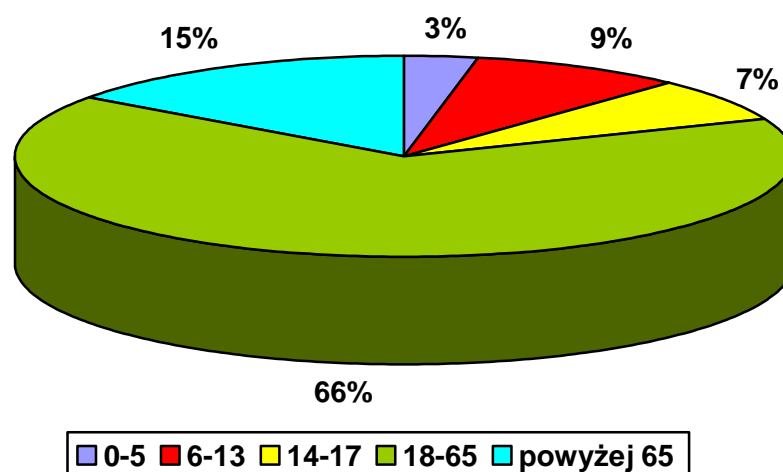
Radoszki z liczbą 430 osób (stan na dzień 31.12.2008r.) są jedną z większych miejscowości w gminie.

Rys. Liczba ludności w miejscowości Radoszki.



Najwięcej mieszkańców Radoszki należy do przedziału wiekowego 18-65 lat. Co stanowi 66% mieszkańców wsi. Natomiast dzieci uczęszczające do zerówki i szkoły podstawowej tylko 9% mieszkańców.

Rys. Struktura ludności miejscowości Radoszki.



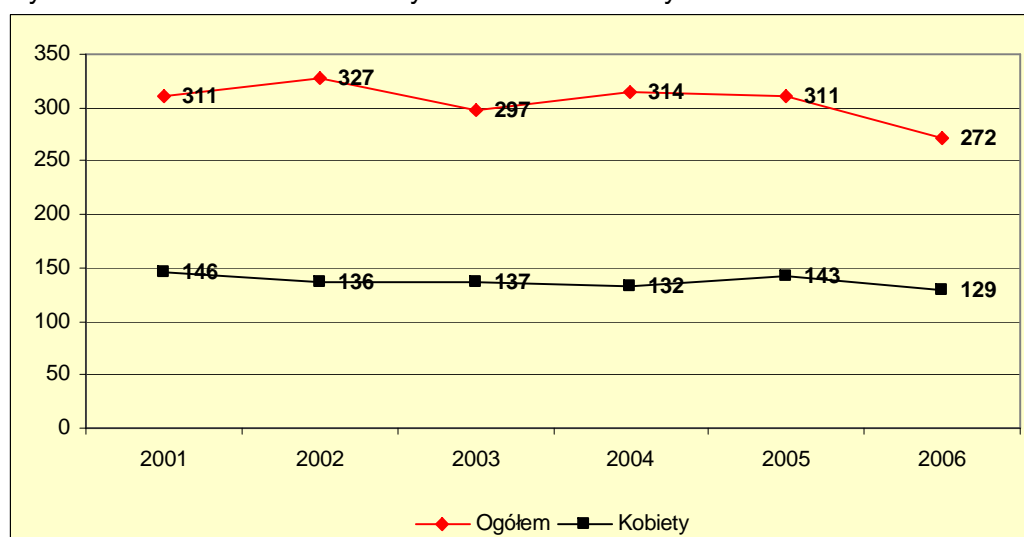
Mieszkańcy Radoszek utrzymują się głównie z rolnictwa. Wielu z nich dojeżdża do pracy w Sandomierzu i Opatowie. Kilkanaście osób wyemigrowało w celach zarobkowych za granicę.

3.3.2 Zatrudnienie i bezrobocie w Gminie Wilczyce.

Dane statystyczne uzyskane z powiatowego urzędu pracy w Sandomierzu wskazują, iż poziom bezrobocia w Gminie Wilczyce ulega wahaniom, wykazując przy tym tendencję spadkową. W 2006 roku odnotowano spadek bezrobocia o 12,5% w stosunku do roku poprzedniego.

Należy zaznaczyć, że dominującą grupą bezrobotnych są mężczyźni, stanowiąc na koniec 2006 roku blisko 53% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w gminie. Szczegółowe informacje na temat liczby bezrobotnych w Gminie Wilczyce przedstawia wykres poniżej.

Wykres: Liczba osób bezrobotnych w Gminie Wilczyce w latach 2001 - 2006



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu

Największa grupa bezrobotnych w podziale na wiek obejmuje osoby w wieku 18 – 44 lata. W 2006 roku stanowili oni blisko 85% ogółu bezrobotnych, ale ich liczba systematycznie maleje, gdyż w 2000 stanowili niemal 90% zarejestrowanych bezrobotnych.

Z kolei według podziału według czasu pozostawania bez pracy dominują osoby pozostające w rejestrze bezrobotnych od 12 miesięcy lub dłużej (ponad 60%).

Tabela: Bezrobotni według wieku i czasu pozostawania bez pracy w Gminie Wilczyce w latach 2001 - 2006

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy > 12 miesięcy	192	207	187	186	201	165
Liczba bezrobotnych w wieku 18-44lata	278	284	252	269	268	231
Ogółem	311	327	297	314	311	272

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu

Należy podkreślić, iż poprawa sytuacji na Wilczyckim rynku pracy jest związana ze spadkiem bezrobocia w całym Powiecie Sandomierskim oraz Województwie Świętokrzyskim. Tendencje te obrazuje tabela zamieszczona poniżej.

Tabela: Liczba osób bezrobotnych w Gminie Wilczyce i Powiecie Sandomierskim w latach 2001 - 2006

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006
L. bezrobotnych w Gminie Wilczyce	311	327	297	314	311	272
L. bezrobotnych w Powiecie Sandomierskim	7034	6942	6772	6722	6446	5467
% bezrobotnych w Gminie zarejestrowanych w PUP w Sandomierzu	4,42%	4,71%	4,39%	4,67%	4,82%	4,98%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu

3.3.2. Aktywność gospodarcza na terenie wsi.

Na terenie Radoszek występują podmioty gospodarcze. Miejscowość ma charakter typowo rolniczy. W ogólnej liczbie 150 gospodarstw rolnych, przeważają gospodarstwa małe do 5 ha, co jest charakterystyczne dla całej gminy Wilczyce. W miejscowości brak jest gospodarstw agroturystycznych oraz zorganizowanych form aktywności społecznej mieszkańców.

Miejscowość Radoszki to typowa duża wieś podsandomierska wieś warzywnicza. W większości gospodarstw uprawia się warzywa polne, ale także od czasu melioracji Opatówki pojawia się coraz więcej tuneli foliowych gdzie sadi się: pomidory, ogórki, paprykę i chryzantemy. Pojawiają się też uprawy sadownicze w północnej części wsi.

3.3.3 Pomoc społeczna na terenie Gminy Wilczyce.

Opiekę społeczną mieszkańcom gminy zapewnia Gminny Ośrodek Opieki Społecznej w Wilczycach. Głównymi kierunkami działalności ośrodka jest pomoc finansowa i praca socjalna na rzecz mieszkańców gminy w tym byłym pracownikiem PGR – w sumie około 50 rodzin. Udziela nie tylko stałych zasiłków, ale również pomocy w przypadkach klęsk żywiołowych, które dotyczą Gminę. W ostatnich latach głównym problemem jest susza, szczególnie uciążliwa dla rolników. W 2006 roku ta forma pomocy została udzielona aż 342 osobom (ponad 37% więcej niż w 2004 roku). Od 2004r. OPS realizuje system wsparcia rodzin, świadczenia rodzinne tj. zasiłki rodzinne z dodatkami oraz świadczeniem opieki udzielono 9 osobom zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne). Od 2005r. prowadzi zaliczki alimentacyjne dla osób uprawnionych do świadczeń alimentacyjnych, gdy prowadzona egzekucja świadczeń od dłużnika jest bezskuteczna oraz prowadzi postępowanie wobec dłużnika. W 2005r. OPS płaciła za pobyt 2 osób w domach pomocy społecznej.

Z zakresu realizacji zadań własnych Gminy OPS udziela zasiłków okresowych. Rośnie liczba udzielanych zasiłków z powodu bezrobocia i niepełnosprawności. Spada natomiast ilość

udzielanych świadczeń z zakresu zasiłków celowych i w naturze z powodu ograniczonych środków finansowych.

Szczegółowe informacje na temat formy udzielanej pomocy oraz ilości osób objętych pomocą przedstawia tabela poniżej.

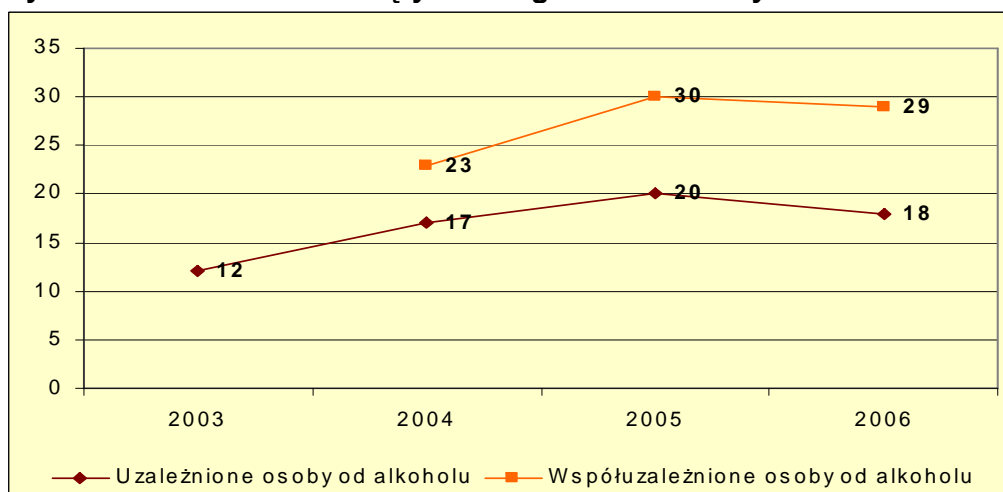
Tabela: Liczba osób korzystających z pomocy OPS w latach 2003 - 2006

Zadania zlecone gminie	Formy pomocy		2003	2004	2005	2006	
		Zasiłki stałe		27	23	23	30
	Składki zdrowotne		27	23	23	30	
	Świadczenia rodzinne		19	5	-	-	
	Kłeski żywiotowe		-	248	-	342	
Zadania własne gminy	Posiłek		350	311	638	347	
	Usługi opiekuńcze		4	5	3	3	
	Schronienie		-	1	1	2	
	Zdarzenie losowe (pożar, powódź, zgon)		-	-	1	2	
	Zasiłki okresowe	Ogółem	-	75	84	84	
	W tym	Z powodu bezrobocia	-	58	42	59	
		Z powodu długotrwałej choroby	-	10	35	12	
		Z powodu niepełnosprawności	-	7	7	13	
		Pomoc socjalna		103	86	96	95
		Zasiłki celowe i w naturze		114	117	70	65

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej.

Liczba osób dotkniętych nałogiem alkoholowym utrzymuje się w Gminie na stosunkowo niskim poziomie i oscyluje wokół 12 – 18 osób. Niepokojąca jest jednak ilość osób współzależnionych od alkoholu, tj. rodzin osób, których dotyczy nałóg alkoholowy. Najczęściej są to dzieci, które nie mogą rozwijać się w normalnie funkcjonującej rodzinie.

Wykres: Liczba osób dotkniętych nałogiem alkoholowym w latach 2003 - 2006



Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej.

4. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO (ANALIZA SWOT).

Podczas sporządzania Planu odnowy miejscowości Radoszki na lata 2008-2015, Gmina Wilczyce zostały określone czynniki decydujące o możliwości realizacji priorytetów, tzw. mocne strony oraz bariery w realizacji tych priorytetów, tzw. słabe strony. W poniższych zestawieniach zostały wyszczególnione mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • dostęp do infrastruktury technicznej (sieć wodociągowa, gazowa i telekomunikacyjna) • dobre położenie komunikacyjne umożliwiające dostęp do większych ośrodków i innych obszarów gminy • duży udział ludzi młodych w strukturze wiekowej mieszkańców, • duża atrakcyjność zasobów przyrodniczych i ukształtowania terenu miejscowości Radoszek • czyste środowisko, • istniejący budynek remizy z możliwością jego remontu i wyposażenia na potrzeby funkcjonowania świetlicy wiejskiej, • dobre warunki do rozwoju agroturystyki, • bogate tradycje kulturowe, • potencjał ludzki (intelektualny) w miejscowości, 	<ul style="list-style-type: none"> • nie wystarczający poziom infrastruktury drogowej, • brak doświadczenia w realizacji przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej, • brak działających podmiotów gospodarczych, • brak środków finansowych na remont z wyposażeniem istniejącego budynku remizy z przeznaczeniem na świetlicę wiejską, • brak miejsc do spotkań plenerowych, • brak pomieszczeń wystawowo – multimedialnych, • brak imprez integrujących, • niedostateczna liczba animatorów życia społecznego, • problemy z pozyskiwaniem inwestorów zewnętrznych i tworzeniem nowych miejsc pracy,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • możliwość dofinansowania krajowego i zagranicznego, • sprzyjająca polityka regionalna, w tym adresowana do rozwoju obszarów wiejskich, • popyt w Polsce i Europie na usługi turystyczne, oparte o zasoby przyrodnicze i ekologiczne, • możliwość pozyskania bezzwrotnych środków z funduszy strukturalnych na działania związane z aktywizacją społeczności lokalnej i działania z zakresu kultury, • możliwość zagospodarowania nieużytków, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak funduszy własnych na realizację przedsięwzięć, • trudna konkurencja z miejscowościami położonymi w sąsiednich gminach, • emigracja młodych i wykształconych mieszkańców z Gminy do ośrodków miejskich, • przejawy patologii społecznych: alkoholizm, przemoc w rodzinie, • brak tendencji do samoorganizowania się – przyjmowanie postawy bierności życiowej.

4.1. Zidentyfikowane problemy

Wykaz problemów dotyczących społeczności miejscowości Radoszki:

- Spadek liczby ludności,
- Emigracja młodych i wykształconych mieszkańców do ośrodków miejskich,
- Wzrost zagrożenia patologiami społecznymi (groźba wykluczenia społecznego części społeczeństwa),
- Niewystarczający poziom opieki zdrowotnej,
- Rosnąca liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Wysoki udział osób utrzymujących się z niezarobkowych źródeł utrzymania,
- Przejaw patologii społecznych: alkoholizm, przemoc w rodzinie,
- Niewystarczająca liczba mieszkań oddawanych do użytkowania na przestrzeni ostatnich lat,
- Ograniczona możliwość aktywnego i kulturalnego spędzania czasu wolnego przez młodzież i osoby dorosłe,
- Brak tendencji do samoorganizowania się – przyjmowanie postawy bierności życiowej,
- Niskie poczucie dobra wspólnego,
- Niewystarczający poziom szkolnictwa,
- Niewystarczający poziom komputeryzacji i ograniczony dostęp do internetu,
- Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych
- Rozproszony charakter oraz zły stan zabudowy w gminie,
- Pogarszający się stan infrastruktury drogowej oraz wyeksploatowana infrastruktura komunikacyjna.

5. PLANOWANE KIERUNKI ROZWOJU.

5.1. Wizja rozwoju miejscowości.

Radoszki mają stać się wsią nowoczesną i estetyczną, miejscem wypoczynku dla jego mieszkańców. Ponadto Radoszki mają być wsią gospodarną, przyjazną ekologicznie i atrakcyjną pod względem rekreacyjnym. Społeczeństwo dzięki dalszej współpracy i działaniu dla dobra wszystkich mieszkańców w przyszłości powinno osiągnąć wyższy stopień integracji.

W miejscowości Radoszki panuje trudna sytuacja ekonomiczna jej mieszkańców. Ponadto brak szerokiego dostępu młodzieży wiejskiej do internetu, instytucji kultury i sportu (kino, teatr, opera, galeria, kawiarnia, muzeum, kluby) ma to niekorzystny wpływ na pełne wykorzystanie swojego potencjału intelektualnego, co dyskryminuje ją w stosunku do młodzieży miejskiej i szereguje w niższej kategorii.

Czynniki te w połączeniu z ograniczonymi możliwościami finansowymi samorządów lokalnych tworzą barierę dla rozwoju inwestycji przeznaczonych na działalność kulturalną i informacyjną w danej gminie. Niekorzystne warunki życia na wsi sprawiają, że wielu młodych ludzi wyraża gotowość migracji do miasta, co w przyszłości może przyczynić się do degradacji demograficznej miejscowości Radoszki. Budynek remizy w Radoszkach jest jedynym budynkiem użyteczności publicznej w we wsi, w której skupia się życie kulturalne społeczności. Tradycyjnie jest to miejsce, w którym organizuje się różnego rodzaju spotkania (np. koło gospodyń wiejskich, narady), gdzie odbywają się próby lokalnych zespołów artystycznych (np. orkiestra dęta), a także gdzie organizowane są wesela, zabawy, itp. Obecna sytuacja stwarza wielką możliwość poszerzenia funkcji społeczno-kulturalnej oraz rozwoju funkcji edukacyjnej budynku i uczynienia z niej, dzięki wykorzystaniu nowoczesnych technologii, instytucji stymulującej wszechstronny i dynamiczny rozwój danej społeczności lokalnej oraz zapobiegającej marginalizacji społecznej i gospodarczej obszarów wiejskich. Projekt dotyczy stworzenia i uruchomienia w istniejącym budynku remizy w miejscowości Radoszki świetlicy wiejskiej - telecentrum, czyli nowoczesnej wielofunkcyjnej pracowni multimedialnej wyposażonej w sprzęt komputerowy z oprogramowaniem, stałym łączem internetowym, w sprzęt biurowy. Nowoczesne telecentrum będzie spełniać funkcje: usługową

(świadczenie i realizacja usług w zakresie społeczeństwa informacyjnego), informacyjną (udostępnianie bieżących informacji społeczno-gospodarczych niezbędnych w celu zakładania, prowadzenia działalności gospodarczej, dokształcenia, itp.), edukacyjną (szkolenia np. w zakresie środków teleinformatycznych, korzystania z internetu,) i kulturową (rozpowszechnianie wiedzy o regionie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii). Obiekt skupi w swojej siedzibie w/w organizacje i stowarzyszenia, które będą rozwijały swoją działalność wykorzystując technologie informacyjno-komunikacyjne.

W miejscowości Radoszki dominującym rodzajem prowadzonej działalności gospodarczej jest rolnictwo. Zadania mające na celu wsparcie rozwoju rolnictwa będą polegać głównie na tworzeniu warunków sprzyjających wzrostowi konkurencyjności gospodarstw rolnych, organizacji lokalnego rynku dystrybucji produktów rolnych poprzez wykonywanie analiz możliwości produkcyjnych i przechowalniczych, identyfikację możliwych źródeł zbytu produktów rolnych (np. w Sandomierzu, Kielcach, Opatowie, Ostrowcu Św. oraz na rynkach i placach hurtowych,) zawieranie umów producent – przetwórcą. W ramach wsparcia planuje się również wdrażanie i upowszechnianie intensywnego rolnictwa poprzez wprowadzanie nowych gatunków uprawowych i hodowlanych, upowszechnianie racjonalnych zasad stosowania nawozów mineralnych oraz stosowania i przechowywania nawozów organicznych oraz racjonalizowanie stosowania pestycydów poprzez atestację i modernizację opryskiwaczy oraz popularyzowanie biologicznych metod zwalczania szkodników i chorób, jak również właściwej agrotechniki ograniczającej zachwaszczanie pól. Dlatego też występuje potrzeba utworzenia prężnie działającej świetlicy wiejskiej.

W miejscowości Radoszki jak i w całej gminie występuje potrzeba wsparcia rozwoju turystyki oraz promocję walorów miejscowości i środowiska wiejskiego. W związku z tym należy rozpropagować walory gminy oraz wyeksponowanie wartościowych obiektów zabytkowych i muzealnych, tradycyjnych wartości historycznych, ochronę dziedzictwa kulturowego i regionalnego, a także elementów tradycji, dbałość o zabytki kultury materialnej i zorganizowanie ciekawych tras turystycznych szlakiem stanowisk archeologicznych i atrakcji przyrodniczych występujących w miejscowości Radoszki.

5.2. Opis planowanych przedsięwzięć.

Mieszkańcy Radoszek planują zrealizować na terenie swojej miejscowości następujące zadania:

Zadanie 1

Remont z wyposażeniem budynku remizy zlokalizowanej na działce o nr 59 w miejscowości Radoszki na potrzeby utworzenia i uruchomienia świetlicy wiejskiej.

Opis stanu istniejącego:

Właścicielem działki na której znajduje się budynek remizy jest Gmina Wilczyce. Obecnie budynek znajduje się w stanie wymagającym remontu, a ze względu na brak środków finansowych na jego remont ulegał i ulega nadal stopniowej degradacji. Obiekt ten budowany był przy zastosowaniu przestarzałych, nieefektywnych i nieekologicznych technologii. Nieszczelna stolarka okienna, niedocieplone ściany i stropy, oraz przestarzałe pokrycie dachowe jak również niewystarczające środki na ogrzewanie tegoż obiektu powodują jego zawilgocenie, a w wielu przypadkach także zagrzybienie. Stąd też nieodzowne jest przeprowadzenie remontu obiektu celem przystosowania go pod działalność telecentrum i świetlicy wiejskiej. W szczególności koniecznymi pracami remontowymi należy między innymi wymienić stolarkę okienną i drzwiową z odnową pomieszczeniami wewnątrz budynku jak i elewacji.

Opis przedsięwzięcia:

Utworzenie świetlicy wiejskiej będzie wiązało się z remontem i adaptacją jej bazy lokalowej. Przedsięwzięcia objęte niniejszym projektem umożliwią zagospodarowanie niewykorzystanych pomieszczeń budynku remizy w sposób najbardziej efektywny dla społeczności lokalnej i pobudzą jej aktywność organizacyjną oraz mobilność zawodową poprzez rozwój internetu. Możliwe będzie promowanie regionu, w internecie pojawiają się np. informacje o sprzedaży produktów regionalnych (jak np. hafty, koronki, rzeźby a także ekologicznych owoców i warzyw). Szacuje się, że dzięki wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych nastąpi szybszy rozwój cywilizacyjny Radoszek i poprawa warunków życia mieszkańców na terenach wiejskich. Przedmiotem projektu jest zaadoptowanie budynku remizy w miejscowości Radoszki na telecentrum dla rozwoju informatyzacji na wsi oraz działań w zakresie m.in. obrzędów, zwyczajów i kultury na wsi, edukacji, medycyny, z wykorzystaniem technik informacyjno-komunikacyjnych. Nastąpi to poprzez realizację następujących działań.

1) Założenie łącza internetowego:

- wyposażenie pomieszczeń budynku remizy w nowoczesny sprzęt komputerowy z oprogramowaniem, drukarek i stały dostęp do internetu, który umożliwi zainteresowanym wykonywanie np. telepracy, organizowanie telekonferencji (szybki kontakt i wymiana informacji z aglomeracjami położonymi w znacznej odległości od Sandomierza),
- wyposażenie pomieszczeń budynku w telefony, fax, by pomóc mieszkańcom w znalezieniu pracy (powszechny dostęp do usług teleinformatycznych),
- zakupione zostanie wyposażenie świetlicy stoliki, krzeselka, szafy meblowe, regały.
- zakup telewizora, rzutnika,
- zakupione zostaną również urządzenia do ćwiczeń sportowych (np. atlas stacjonarny)

Aby możliwe było stworzenie telecentrum w budynku należy przeprowadzić w niej n/w prace remontowe i adaptacyjne:

1) remont z odnową pomieszczeń budynku celem przystosowania ich do pełnienia kompleksowych funkcji świetlicy wiejskiej z telecentrum takich jak:

- utworzenie uniwersalnej multimedialnej sali szkoleń, porad, spotkań, itp. z wyposażeniem konferencyjnym, sprzętem nagłaśniającym i dostępem do szerokopasmowego internetu,
- utworzenie świetlicy wiejskiej bądź środowiskowej z dostępem do szerokopasmowego internetu co pozwoli na zatrudnienie terapeutów prowadzących zajęcia z młodzieżą, a których praca finansowana będzie przez gminę.
- pomieszczenie przeznaczone na kącik historii i promocji wsi (regionalna izba pamięci) z dostępem do szerokopasmowego internetu,
- pomieszczenie z dostępem do szerokopasmowego internetu.

Stworzenie infrastruktury pod internet bezprzewodowy:

- 1) budowa masztu (na budynku remizy), co pozwoli uzyskać tanie, bezprzewodowe połączenia telefoniczne i internetowe (telefon IP) – potanieją koszty rozmów telefonicznych i dostępu do internetu.
- 2) wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- 3) wyposażenie budynku w nowe oprawy oświetleniowe z świetłówkami energooszczędnymi,
- 4) wykonana zostanie odnowa pomieszczeń jak i elewacji zewnętrznej budynku,
- 5) zagospodarowany zostanie teren wokół budynku, wraz z wykonaniem nowego ogrodzenia nieruchomości.
- 6) budowa szczelnego zbiornika na ścieki sanitarne o pojemności do 10 m³ z wykonaniem przyłącza kanalizacyjnego do wydzielonych pomieszczeń z przeznaczeniem na WC damskie i męskie w budynku.

Zadanie 2

Adaptacja terenów pod place zabaw dla dzieci w miejscowości Radoszki.

Opis stanu istniejącego:

Na terenie miejscowości brak jest wyposażonych placów zabaw.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się wykonanie placu zabaw poprzez ustawienie następujących urządzeń zabawowych), rekreacyjnych:

- piaskownica,
- huśtawka równoważna podwójna,
- huśtawka dwuosobowa wahadłowa,
- karuzela krzyżowa,
- ławki drewniana,
- stojaki na rowery,
- kosze na śmieci

Teren placu zabaw zostanie obsiany trawą i ogrodzony.

Zadanie 3

Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne.

Opis stanu istniejącego

Obecnie na terenie miejscowości brak jest miejsca odpoczynku i rekreacji.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się dwuetapowe zagospodarowanie terenu:

I etap: usunięcie zakrzaczeń, niwelacja terenu, nasadzenia zieleni. Zamierza się wyznaczyć miejsca na ognisko i kamienny grill. Ponadto planuje się montaż ławeczek i koszy na śmieci.

II etap: utworzenie boiska sportowego wielofunkcyjnego, z przeznaczeniem do gry w siatkówkę i koszykówkę. Konieczne jest wyrównanie lokalnych nierówności i uzupełnienie murawy poprzez wysianie trawy oraz naniesienie linii boiska. Planuje się zakup następującego wyposażenia:

- siatka do gry w siatkówkę,
- dwa kosze do koszykówki,
- ławki drewniane,
- kosze parkowe na śmieci,
- stojak na rowery.
- nasadzenie krzewów ozdobnych.

Zadanie 4

Przebudowa chodników i poprawa ich stanu technicznego

Opis stanu istniejącego

Wzdłuż drogi prowadzącej do świetlicy wiejskiej dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się wykonanie remontu i przebudowy chodnika i położenie na chodniku masę mineralno asfaltową bądź ułożenie kostki brukowej.

Zadanie 5

Organizacja imprez okolicznościowych okazjonalnych, wystawowych i multimedialnych.

Opis stanu istniejącego

Z powodu braku odpowiednio przystosowanej bazy lokalowej w Radoszkach nie organizowano do tej pory imprez okolicznościowych, a życie kulturalno-rozrywkowe mieszkańców toczyło się wokół Szkoły Podstawowej w Radoszkach.

Opis przedsięwzięcia:

Za organizację imprez okolicznościowych, typu: zabawa karnawałowa, Dzień Dziecka, Andrzejki, Mikołajki, przeglądy zespołów folklorystycznych, pokazy sztuki rzemieślniczej itp., odpowiedzialna będzie Rada Sołecka. Imprezy te mają służyć integracji miejscowego społeczeństwa.

Zadanie 6

Budowa ekologicznego oświetlenia ulicznego zasilanego kolektorami słonecznymi wzdłuż dróg gminnych, placów i miejsc publicznych

Opis stanu istniejącego.

Z powodu braku środków finansowych Gmina Wilczyce włącza oświetlenie uliczne tylko w okresie jesiennym i zimowym. Dlatego też w okresie wiosny i lata drogi powiatowe przebiegające przez całą miejscowość są nieoświetlone, a niektóre odcinki nie posiadają w ogóle oświetlenia. Ponieważ w/w droga nie posiada chodników, dlatego też piesi poruszają się po jezdni, co zagraża ich bezpieczeństwu.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się budowę 15 szt. słupów z lampami energooszczędnymi i kolektorami słonecznymi zasilanymi energią słoneczną umiejscowionych wzdłuż dróg, placów i miejsc publicznych oraz najbardziej niebezpiecznych miejscach. Następnie zostanie zdemontowane istniejące nie ekonomiczne oświetlenie uliczne zlokalizowane na słupach elektrycznych.

Zadanie 7

Remont oraz właściwe oznakowanie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i pieszych, punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych.

Opis stanu istniejącego.

Oznakowania ścieżek rowerowych i pieszych są mało widoczne jak również brak jest wydzielonych szlaków i ścieżek brak jest punktów widokowych i miejsc biwakowych.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się poprawę oznakowania szlaków i ścieżek oraz poprawę standardów technicznych ścieżek rowerowych i pieszych wzdłuż urokliwej doliny rzeki Opatówki. Zamierz się również utworzenie bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych dotyczący miejscowości Radoszki i jej dziedzictwa kulturowego oraz w znaczny sposób przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej wsi.

Zadanie 8

Odnowa przydrożnych kapliczek, krzyży, pomników oraz innych elementów stanowiących spuściznę kultury i historii społeczności lokalnej.

Opis stanu istniejącego.

Znajdujące się na terenie miejscowości miejsca kultu są odnawiane przy udziale skromnego budżetu wsi.

Opis przedsięwzięcia:

Planuje się odnowienie w sposób gruntowny przydrożnych krzyży i kaplic oraz miejsc pamięci znajdujących się na terenie wsi. Remonty przedłużą żywotność obiektów oraz przyczyni się do kultywowania dziedzictwa.

5.3. Szacunkowy kosztorys i harmonogram planowanych przedsięwzięć.

LP.	NAZWA ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT	PLANOWANY HARMONOGRAM REALIZACJI ZADANIA
1.	Adaptacja, remont oraz doposażenie budynku remizy zlokalizowanego na działce o nr 59 w miejscowości Radoszki na potrzeby utworzenia i funkcjonowania świetlicy wiejskiej.	200.000,00	2010r. – 2013r.
2.	Przebudowa placu zabaw w miejscowości Radoszki	50.000,00	2010r. – 2013r.
3.	Zagospodarowanie i uporządkowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne.	50.000,00	2010r. – 2015r.
4.	Poprawa stanu technicznego chodników	25.000,00	2010r. – 2013r.
5.	Organizacja imprez okolicznościowych	-	corocznie
6.	Budowa ok. 15 szt. słupów wyposażonych w lampy energooszczędne zasilane kolektorami słonecznymi.	150.000,00	2010r. – 2015r.
7.	Remont oraz właściwe oznakowanie szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i pieszych, punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych i biwakowych.	100.000,00	2008r. – 2013r.
8.	Odnowa przydrożnych kapliczek, krzyży, pomników oraz innych elementów stanowiących spuściznę kultury i historii społeczności lokalnej.	50.000,00	2010r. – 2013r.

Na realizację zadań zdefiniowanych przez mieszkańców Radoszek, planuje się pozyskać środki unijne m.in. w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Realizacja w/w działania tworzy warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego obszarów wiejskich i aktywizacji ludności wiejskiej przez pomoc przyznawaną na realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi.

Działanie będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.